

BOLALAR KIIYIMLARINI ZAMONAVIY MODA YO'NALISHI VA ULARNING RIVOJLANISHIGA TA'SIRI

Arziyeva Muhabbatxon

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 23-yanvar 2024 yil

Ma'qullandi: 26-yanvar 2024 yil

Nashr qilindi: 29-yanvar 2024 yil

KEY WORDS

*bolalar kiyimi; tikuvchilik; tikish
texnologiyasi; kiyim-kechak.*

ABSTRACT

Mustaqillik yillarida Respublikamiz ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, ma'daniy-ma'naviy hayotida ulkan o'zgarishlar yuz berdi, samarali yutuqlarga erishildi. Eng muhimi kishilar ongi va tafakkuri o'zgardi. Vatan taraqqiyoti, yurt tinchligi, xalq farovonligida yurtimiz odamlarining, shahsiy-umummilliy maqsad mushtarakligi, g'oyaviy birlikka intilishi hissi kuchaydi. Xalqimiz taqdirining chinakam egasiga aylandi. O'ziga xos milliy, ma'naviy ruhiyat va ma'daniyatning sohibiga aylandi. Ushbu maqolada bolalar kiyimini tikish texnologiyasi va uning taraqqiyoti xususida so'z yuritildi.

Ma'lumki, bolalarning kiyimini loyihalashda uning tarbiyaviy ahamiyatiga e'tibor berish lozim. Bunday kiyim, avvalo, qulay, gigiyenik, dekorativ, bola mashg'ulotlariga xalaqit bermaydigan bo'lishi kerak. Gavdaning yoshga nisbatan o'zgarish xususiyati kiyim shakli, silueti va uning proporsiyasini aniqlaydi. Modellashirish nuqtayi nazaridan bolalar kiyimi quyidagi guruhlariga bo'linadi: yasli, maktabgacha tarbiya, kichik maktab yoshi, o'rta maktab yoshi va katta yoshlilar. Kiyimlar uchun ishlatiladigan matolar juda xilma-xil: turg'un va qayishqoq, bir rangli va guldor to'qilgandir. Polotnoning usuli va rasmi ravshan ko'rsatilgan bo'lmasligi karak. Asosiy rag-baranglini kiyimning o'zi shakllantiradi, uning tavsifi rangining va uslubining bog'lanishini ifodalaydi, eng ko'p uchraydigan kiyim ikki predmetli kiyim hisoblanadi. Qizlar kiyimlarining asosiy siluetlari — to'g'ri, tanaga qisman yopishib turadigan va trapetsiya shaklidir. Ikkala siluetda ham kiyilgan kiyimda bel poyasi bilan ajralib turishi mumkin. Trapetsiya shaklidagi siluet ikki variantda bo'lishi mumkin: etak qismi kengaytirilgan va yelka qismi kengaytirilgan. Kichik maktab yoshidagi bolalar kiyimi. Bu yoshdagi bolalar gavdasi ixcham bo'ladi. Maktab boshlanishi bilan bolalarda yangi mashg'ulotlar va burchlar paydo bo'ladi. O'yinlar elementlari yo'qolib, chaqqonlik, sportga moyillik paydo bo'ladimatoilar juda xilma-xil: turg'un va qayishqoq, bir rangli va guldor to'qilgandir. Polotnoning usuli va rasmi ravshan ko'rsatilgan bo'lmasligi karak. Asosiy rang-baranglikni kiyimning o'zi shakllantiradi, uning tavsifi rangining va uslubining bog'lanishini ifodalaydi, eng ko'p uchraydigan kiyim ikki predmetli kiyim hisoblanadi. Qizlar kiyimlarining asosiy siluetlari — to'g'ri, tanaga qisman yopishib turadigan va trapetsiya shaklidir. Ikkala siluetda ham kiyilgan kiyimda bel poyasi bilan ajralib turishi mumkin.

Trapetsiya shaklidagi siluet ikki variantda bo'lishi mumkin: etak qismi kengaytirilgan va yelka qismi kengaytirilgan. Kichik maktab yoshidagi bolalar kiyimi. Bu yoshdagi bolalar

gavdasi ixcham bo'ladi. Maktab boshlanishi bilan bolalarda yangi mashg'ulotlar va burchlar paydo bo'ladi. O'yinlar elementlari yo'qolib, chaqqonlik, sportga moyillik paydo bo'ladi. Kostumni tashkil etuvchi mahsulotni loyihalashtirish o'z ichiga bir necha bosqichni kiyim kompozitsiyasi haqida tushuncha kostumni tashkil etuvchi mahsulotni loyihalashtirish o'z ichiga bir necha bosqichni oladi:- mahsulot assortimentini aniqlash; ularning funksionalligi, estetik, texnik va boshqa talablar nuqtayi nazaridan bu mahsulotlarni tahlil qilishi; tanlangan mahsulot assortimenti rivojlanishi istiqbollarini aniqlash; rivojlanish istiqbolini hisobga olgan holda ushbu assortiment mahsulotlarini ishlab chiqish: estetik konsepsiyasi (shakl kompozitsiyasi, material xarakteri, kolorit); texnik yechim (konstruktiv yechim, jihozlarni tanlash va tayyorlab chiqarish texnik davrini aniqlash). Mahsulotning estetik kontsepsiyasini ishlab chiqish mahsulot kompozitsionoladi: mahsulot assortimentini aniqlash;- ularning funksionalligi, estetik, texnik va boshqa talablar nuqtayi nazaridan bu mahsulotlarni tahlil qilishi;- tanlangan mahsulot assortimenti rivojlanishi istiqbollarini aniqlash; rivojlanish istiqbolini hisobga olgan holda ushbu assortiment mahsulotlarini ishlab chiqish: estetik konsepsiyasi shakl kompozitsiyasi, material xarakteri; texnik yechim (konstruktiv yechim, jihozlarni tanlash va tayyorlab chiqarish texnik davrini aniqlash). Mahsulotning estetik kontsepsiyasini ishlab chiqish mahsulot kompozitsion tuzilishini izlashdan boshlanadi. Shunday qilib, bolalar kiyimlarini loyihalash, modellashtirish va tikish texnologiyasi ana shulardan iborat edi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. I. Boltayev. Bolalar kiyimini konsstruksiyalash va modellashtirish. Toshkent. 2022.
2. Hasanboyeva G.K. «Kiyim modelini ishlash va konstruktsiyasini tayyorlash» Toshkent. 2000.
3. N.K. Hamroyeva «Kiyim loyihalash asoslari» Toshkent. 2005.

INNOVATIVE
ACADEMY